«Затверджено»
Директор
ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СТРАХОВА
КОМПАНІЯ «ПРЕМ'ЄР ГАРАНТ ПРОФІ»

(Ценкерій О.І./гезабаза)

15 квітня 2019 року

ПРАВИЛА ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

1. ГЛОСАРІЙ

Вигодонабувач — юридична особа чи дієздатна фізична особа, у тому числі фізична особа — підприємець, яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, яка призначається Страхувальником для отримання страхового відшкодування відповідно до умов Договору страхування та чинного законодавства України.

Дійсна (страхова) вартість залізничного транспортного засобу - вартість, що визначається в розмірі відновлюваної вартості одиниці рухомого складу на дату укладання договору страхування з врахуванням зносу.

Договір страхування – це письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити страхову виплату Страхувальнику або іншій особі, зазначеній у договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено договір страхування, а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови договору.

Залізничний транспортний засіб (далі - ТЗ) - залізничний рухомий склад або його конструктивні одиниці (локомотиви, моторейковий транспорт, вагони та контейнери усіх видів, у тому числі їх корпус, внутрішні приміщення, включаючи проводку, ізоляцію, головні та допоміжні механізми, котли, дизель-генератори та інше обладнання тощо).

Оздоблення – обладнання, що не входить у комплектність Т3, тобто встановлене не при виробництві (зборці) Т3 заводом – виробником або визнане оздобленням за згодою сторін договору страхування на підставі огляду Т3.

Повна конструктивна загибель Т3 - таке його пошкодження, при якому загальна сума витрат по відновленню Т3 становитиме не менше 70 % вартості Т3, якщо інше не передбачено договором страхування.

Страхова сума – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату при настанні страхового випадку.

Страховий випадок – подія, передбачена договором страхування, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій особі – Вигодонабувачу (якщо це передбачено договором страхування).

Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія) – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з договором страхування.

Страховий ризик – певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховий тариф – ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Страхувальник – юридична особа чи дієздатна фізична особа, у тому числі фізична особа – підприємець, що володіє засобами залізничного транспорту на правах власності, або розпоряджається та використовує засоби залізничного транспорту відповідно до договорів найму, оренди, лізингу, прийняті для ремонту, транспортування, на зберігання або в заставу, якщо зазначене майно не застраховане їх власником, і яка уклала з страховиком договір страхування.

Транспортний состав - два чи більше залізничних транспортних засоби з'єднаних із дотриманням вимог їх експлуатації.

Франшиза — частина збитків, що не відшкодовується страховиком згідно з договором страхування.

Франциза безумовна — частина збитку, на яку зменшується відповідальність страховика. При цьому відповідальність страховика визначається розміром збитку за вирахуванням розміру францизи.

Франшиза умовна – збиток за яким Страховик не несе відповідальність, якщо розмір такого збитку не перевищує розміру франшизи. Збиток відшкодовується повністю, якщо його розмір перевищує розмір франшизи.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 2.1. Відповідно до чинного законодавства України ці Правила визначають загальний порядок і умови добровільного страхування засобів залізничного транспорту, та регулюють відносини між ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ПРЕМ'ЄР ГАРАНТ ПРОФІ» (далі Страховик) та юридичними особами, фізичними особами або фізичними особами суб'єктами підприємницької діяльності, що володіють або розпоряджаються залізничним транспортом на законних підставах (далі Страхувальники) при укладанні договорів добровільного страхування залізничних транспортних засобів.
- 2.2. При укладанні договорів добровільного страхування залізничних транспортних засобів можуть бути призначені фізичні особи або юридичні особи (Вигодонабувачі), які можуть зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також бути замінені до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування.
- 2.3. Укладення договору страхування на користь Вигодонабувача не звільняє Страхувальника від виконання зобов'язань за цим договором страхування, якщо тільки договором страхування не передбачено інше, або зобов'язання Страхувальника виконані Вигодонабувачем.
  - 2.4. Взаємовідносини між Страхувальником і Страховиком регулюються:
  - чинним законодавством України;
  - договором страхування.
- 2.5. Конкретні умови страхування визначаються при укладанні договору страхування та можуть бути змінені, виключені або доповнені за згодою сторін до настання страхового випадку, за умови, що такі зміни не суперечать чинному законодавству України.

3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 3.1. Предметом договору страхування ϵ майнові інтереси, що не суперечать закону і пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням залізничним транспортним засобом (рухомим складом).
- 3.2. На страхування приймаються наступні засоби залізничного транспорту у технічно справному стані:
- а) локомотиви (електровози, тепловози, паровози, газотурбовози, мотовози, автомотриси тощо);
- б) моторвагонний рухомий состав (електросекції, електропоїзди, дизель-поїзди, турбопоїзди, акумуляторні поїзди тощо);
- в) вантажний вагонний состав (вагони, на піввагони, платформи, цистерни, рефрижератори, ізотермічні вагони, вагони спеціального призначення тощо);
- г) пасажирський вагонний состав (пасажирські, багажні, поштові, багажно-поштові, службові, ресторани, вагони спеціального призначення тощо);
- д) інші залізничні транспортні засоби, що мають можливість автономно пересуватися. На страхування приймаються всі серії електровозів, тепловозів, паровозів, моторвагонних та дизель-поїздів, що приписані та знаходяться в інвентарному парку локомотивних та моторвагонних депо, а також промислових підприємств.

4. СТРАХОВІ ВИПАДКИ. СТРАХОВІ РИЗИКИ

4.1. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

- 4.2. Страховими ризиками, на умовах цих Правил ϵ ризики пошкодження, конструктивної загибелі або втрати засобу залізничного транспорту (додаткового обладнання) внаслідок:
  - 4.2.1. Транспортні події техногенного характеру:
  - сход з рейок або зіткнення рухомого складу;
  - руйнування комунікацій;
  - порушення виробничого або транспортного процесу;
  - пожежа, вибух, не пов'язані з протиправними діями третіх осіб тощо.
  - 4.2.2. Транспортні події природного характеру:
- землетрус, селеві потоки, повень, обвал, буря і ураган, лісові торф'яні пожежі, дуже сильний мороз, дуже сильна спека тощо.
  - 4.2.3. Транспортні події, пов'язані з протиправними діями третіх осіб:
- викрадення (спроба викрадення) засобу залізничного транспорту або його частин та деталей або знищення рухомого складу;
  - накладення на колію сторонніх предметів, блокування руху поїздів тощо.

Згідно з цими Правилами транспортними подіями вважаються катастрофи, аварії, серйозні інциденти, інциденті та порушення, що виникли при русі рухомого складу залізничного транспорту та призвели до пошкодження або конструктивної загибелі засобів залізничного транспорту.

Катастрофа на залізничному транспорті – транспортна подія з тяжкими наслідками, що призвела до зіткнення пасажирських або вантажних поїздів з іншими поїздами або рухомим складом залізничного транспорту, сходи рухомого складу в пасажирських або вантажних поїздах на перегонах і станціях, внаслідок яких пошкоджено рухомий склад залізничного транспорту до ступеня вилучення його з інвентарного парку в обсязі від трьох одиниць.

Аварія на залізничному транспорті — транспортна подія, що призвела до зіткнення пасажирських або вантажних поїздів з іншими поїздами або рухомим складом залізничного транспорту, сходи рухомого складу у поїздах на перегонах і станціях, внаслідок яких пошкоджено рухомій склад залізничного транспорту до ступеня вилучення його з інвентарного парку.

Серйозний інцидент – транспортна подія, що виникла під час руху рухомого складу залізничного транспорту, яка могла призвести до аварії та/або внаслідок якої рухомий склад залізничного транспорту пошкоджено до ступеня капітального ремонту.

До серйозних інцидентів відносяться:

- зіткнення пасажирських або вантажних поїздів з іншим поїзним чи рухомим складом залізничного транспорту, сходи рухомого складу у поїздах на перегонах і станціях, які не належать до аварій за своїми наслідками;
  - відправлення поїзда на зайняту колію;
  - відправлення поїзда за неготовим маршрутом;
- проїзд заборонного сигналу, граничного стовпчика або сигнального знаку «Межа станції»:
- вихід рухомого складу залізничного транспорту на маршрут приймання (відправлення) поїзда, на перегін;
  - відправлення поїзда з перекритими кінцевими кранами;
  - розвалювання вантажу під час руху з порушенням габариту навантаження;
- саморозчеплення, розрив автозчепу або гвинтової стяжки у пасажирському поїзді між вагонами;
  - падіння деталей рухомого складу пасажирського поїзда на колію;
  - переведення стрілки під поїздом;
- поява на польовому або локомотивному світлофорі дозволяю чого показання сигналу замість заборонного або поява біль дозволяю чого показання сигналу;

- відкриття світлофорів, що відповідають даному маршруту, якщо стрілки не поставлені в належне положення;
- переведення стрілки, що входить до поїзного маршруту, або відкриття світлофора ворожого маршруту при відкритому світлофору, що огороджує встановлений поїзний маршрут.

Інцидент – транспортна подія, що виникла під час руху рухомого складу залізничного транспорту, але не закінчилася серйозним інцидентом.

До інцидентів відносяться:

- зіткнення чи сходи рухомого складу залізничного транспорту під час виконання маневрової роботи;
  - переведення стрілки під маневровим складом;
- саморозчеплення, розрив автозчепу або гвинтової стяжки у вантажному поїзді між секціями локомотива та між локомотивом і першим вагоном пасажирського поїзда;
  - розріз стрілки (рухомого осердя хрестовини) складу;
- поява несправності локомотива, моторвагонного рухомого складу або спеціального рухомого складу, вагонів, несправності колії, пристроїв СЦБ і зв'язку, контактної мережі, енергопостачання, які призвели до затримки поїзда на перегоні чи станції на 1 годину і більше понад графіків час (за винятком заміни гостродефіцитних рейок);
  - падіння деталей рухомого складу вантажних чи господарчих поїздів на колію;
- заміна колісної пари на шляху прямування пасажирського поїзда, що призвела до затримки пасажирського поїзда понад 2 години;
- злам бокової ферми кузова вантажного вагона, колісної пари або її елементів, боковини, візка рухомого складу, надресорної чи хребтової балок пасажирських і вантажних вагонів або тріщин балок візків пасажирських вагонів;
- несправність колії або стрілочних переводів на головних коліях та маршрутах прямування пасажирських поїздів, що виявлені вагоном-колієвимірювачем, при яких рух поїздів забороняється;
  - злам рейки і елементів стрілочних переводі;
  - приймання і відправлення поїзда за неправильно приготовленим маршрутом;
- зіткнення пасажирських, вантажних поїздів або іншого рухомого складу залізничного транспорту з автотранспортним засобами або іншими самохідними машинами на залізничних переїздах з причин порушення вимог правил технічної експлуатації.

Порушення – транспортна подія, що виникла під час руху рухомого складу залізничного транспорту, але не закінчилася інцидентом.

До порушень відносяться:

- не огородження сигналами небезпечного місця для руху поїздів при виконанні робіт;
- перехід на інші засоби сигналізації і зв'язку для організації руху поїздів на 8 і більше годин і більше через несправність технічних засобів;
  - наявність у колії гостродефіцитних рейок (у тому числі в накладках);
- несправність букси або інші технічні несправності вагонів, локомотивів, секцій локомотивів, секцій дизель-поїздів та електросекцій чи неправильні дії причетних працівників, що призвели до відчеплення рухомого складу від поїзда на шляху його прямування;
- наїзд на сторонні предмети, деталі верхньої будови колії, рухомого складу, візки, вишки ізолюючі знімні, гальмові башмаки тощо;
- порушення технічних умов навантаження і кріплення вантажу, які не викликали вихід вантажу за встановлений габарит навантаження, але призвели до відчеплення вагона від поїзда на будь-якій станції, крім кінцевої;
- відмови в роботі електричної централізації, ключової залежності стрілок і сигналів на станціях, автоблокування на перегонах, енергопостачання на станціях і перегонах, несправності контактної мережі, зв'язку, засобів автоматичного контролю технічного стану

рухомого складу під час руху поїзді, що не усунені протягом 8 годин і більше, а пристроїв на залізничних переїздах – протягом 4 годин і більше;

- виникнення на шляху прямування несправностей локомотива, що спричинили зупинку пасажирського, вантажного чи господарчого поїзда на перегоні чи станції з вимогою допоміжного локомотива;
- несправність колії або стрілочних переводів на головних коліях, що виявлені вагоном колієвимірювачем, при яких швидкість руху поїздів обмежена до 15 км/год.;
  - несправність колісних пар, що призвели до необхідності їх заміни;
  - невірні дії причетних працівників, що призвели до затримки поїзда;
- перекриття дозволяю чого показання сигналу на заборонне, що виникало проїзд заборонного сигналу на станціях;
  - несвоєчасне закінчення робіт у «вікно», що призвело до затримки поїздів;
- вихід рухомого складу залізничного транспорту за граничний стовпчик на станції. Страхування може здійснюватись на випадок всіх або окремих з перерахованих вище ризиків. Договором страхування може бути передбачено обмеження причин та обстави настання страхового випадку.
- 4.3. Страхування може проводитись за всіма ризиками, або за будь-якими окремими ризиками, що зазначені в пункті 4.2. Правил.
- 4.4. Договір страхування залізничного транспорту може бути укладений за принципом «Всі ризики», за винятком виключень та обмежень, наведених в розділі 7 цих Правил та зазначених в договорі страхування. При цьому договір страхування може бути укладений на випадок «Загибелі або пошкодження» або на випадок «Повної загибелі» застрахованого засобу залізничного транспорту. Договір страхування також може додатково містити ризик «Викрадення» застрахованого засобу залізничного транспорту, його частин та деталей.
- 4.5. За згодою сторін, договором страхування може бути додатково передбачено відшкодування збитків, пов'язаних з:
- 4.5.1. Витратами та заходами щодо рятування рухомого составу з метою зменшення збитків.
- 4.5.2. Витратами щодо розчищення території після настання страхового випадку та демонтажу пошкоджених об'єктів, які постраждали внаслідок страхової події та приведення території страхування до вигляду та стану, в якому ця територія знаходилася до того, як стався страховий випадок, в обсязі, зазначеному в договорі страхування. Договором страхування може бути передбачено страхування інших непрямих збитків, пов'язаних із настанням страхового випадку.
- 4.6. Страховим випадком є подія, що передбачена договором страхування або законодавством, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу).

5 CTPAXOBA CYMA

- 5.1. Страховою сумою є визначена договором страхування грошова сума, у межах якої Страховик зобов'язаний при настанні страхового випадку провести виплату страхового відшкодування. Страхова сума визначається в межах дійсної вартості засобу залізничного транспорту на момент укладання договору страхування. При цьому, за згодою страховика, документами, що підтверджують дійсну вартість засобу залізничного транспорту, можуть бути:
  - довідка рахунок;
  - рахунок фактура офіційного дилера (виробника);
  - чеки, квитанції та інші платіжні документи;
  - митні документи;
  - акт оцінки, складений експертом (оцінювачем), який має відповідну ліцензію.
    - 5.2. Страхова сума встановлюється за узгодженням Страховика та Страхувальника

та визначається у договорі страхування.

- 5.3. Договір страхування може бути укладено на повну дійсну вартість засобу залізничного транспорту або у визначеній частині (відсотку) від цієї вартості. В будь-якому разі страхова сума не може перевищувати дійсної вартості застрахованого засобу залізничного транспорту.
- 5.4. У випадку, якщо виявиться, що страхова сума є меншою за дійсну вартість застрахованого засобу залізничного транспорту на дату настання страхового випадку, то в разі настання страхового випадку, обумовленого договором страхування, Страховик несе відповідальність лише за ту частину збитків чи витрат, що відповідають відношенню страхової суми за договором страхування до дійсної вартості застрахованого засобу залізничного транспорту на момент настання страхового випадку, якщо інше не обумовлено договором страхування.
- 5.5. У випадку, коли засіб залізничного транспорту прийнято на страхування у визначеній частині (відсотку) від його дійсної вартості, всі предмети договору страхування, що покриваються страхуванням вважаються застрахованими в такій же частині (відсотку) від їх вартості.
- 5.6. Страхові суми можуть встановлюватися як в цілому по залізничному рухомому складу так і по окремій його одиниці.
- 5.7. Страхова сума для додатково застрахованих витрат, якщо такі витрати передбачені договором страхування, встановлюється окремо від страхової суми для застрахованого засобу залізничного транспорту.
- 5.8. Договором страхування за згодою сторін може встановлюватися максимальна сума страхового відшкодування (ліміт відповідальності Страховика) як по окремим предметам договору страхування, так і по окремим ризикам.

6. СТРАХОВА ПРЕМІЯ. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. ФРАНШИЗА

- 6.1 Страхова премія плата за страхування, яку Страхувальник зобов`язаний сплатити Страховику в порядку та строки встановлені договором страхування.
- 6.2. Страхова премія визначається виходячи з ризиків, обраних Страхувальником та базових страхових тарифів (Додаток №1 до цих Правил), визначених для тих чи інших ризиків. Обрання того чи іншого тарифу, його застосування до умов конкретного договору страхування визначається експертами Страховика.
- 6.3. Страхові тарифи розраховуються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в договорі страхування за згодою сторін.
- 6.4. У разі, якщо договір страхування укладається на строк менший ніж один рік, то страхова премія розраховується згідно з Додатком 1 до цих Правил, як частка від річної страхової премії.
- 6.5. Страхова премія підлягає сплаті Страхувальником на поточний рахунок Страховика в строки обумовлені в договорі страхування. Страхувальник зобов'язаний сплатити страхову премію в строки та розмірах, визначених договором страхування. При цьому днем сплати страхової премії вважається день надходження страхової премії на поточний рахунок Страховика.
- 6.6. Договором страхування може бути передбачено поетапну сплату страхової премії за визначені відповідні періоди страхування.
- 6.7. Страховиком в договорі страхування може бути встановлена умовна або безумовна франшиза. Франшиза встановлюється у відсотках від страхової суми або в абсолютному розмірі.

7. ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ ТА ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ

- 7.1. На умовах цих Правил не підлягають страхуванню неодержані доходи внаслідок пошкодження, знищення або втрати засобу залізничного транспорту чи вантажу.
- 7.2. Не ε страховими випадками та не покриваються цим страхуванням випадки, що стали наслідком:
  - конфіскації, реквізиції, арешту згідно з розпорядним рішенням органу влади;
  - дії ядерної енергії;
- пошкодження (виходу з ладу) вузлів, агрегатів внаслідок зносу, корозії, браку у виготовленні та ремонті, а також порушень міжремонтних норм пробігу засобу залізничного транспорту, що встановлені чинним законодавством;
- пошкодження засобів транспорту від вогню або вибуху внаслідок причеплення вагонів до локомотива або навантажування у вагони моторвагонного рухомого состава та дизель-поїздів речовин та предметів, небезпечних у відношенні самовибуху або самозаймання;
- терористичних актів та їхніх наслідків. «Терористичними актами» за цими Правилами вважаються будь-які дії, пов'язані з метою застосуванням насильства в політичних або релігійних цілях (прямо або непрямо), які включають будь-яке застосування насильства з метою залякати громадськість або будь-яку частину громадськості;
- будь-якого роду військових дій або військових заходів та їх наслідків, а також внаслідок громадянської війни, народних заворушень та страйків, конфіскації, реквізиції, арешту або знищення засобу залізничного транспорту на вимогу військових або громадських влад, у разі прямого або непрямого впливу атомного вибуху, радіації або радіоактивного зараження.
- 7.3. Якщо інше не передбачено договором страхування, не підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок:
- навмисних дій або грубої необережності Страхувальника, власника составу, диспетчерського персоналу, машиністів та їх помічників та іншого персоналу, що працює та обслуговує рухомий состав. Згідно з цими Правилами під грубою необережністю розуміються такі дії або бездіяльність Страхувальника (його представників), негативні наслідки яких він міг і повинен був передбачити, щоб уникнути або попередити їх настання;
- керування засобом залізничного транспорту у стані алкогольного, наркотичного, токсичного сп'яніння;
- експлуатації засобу залізничного транспорту у заздалегідь відомому технічно несправному стані;
- фізичного зносу, корозії засобів залізничного транспорту, його машин, механізмів та обладнання.
- 7.4. Договором страхування можуть бути передбачені інші виключення із страхових випадків та обмеження страхування, які не суперечать законодавству України.

8. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 8.1. Договір страхування укладається на строк не більше одного року, якщо інше не зазначено у договорі страхування.
- 8.2. Договір страхування набуває чинності за умови сплати Страхувальником страхової премії в строки і обсягах, обумовлених договором страхування, з 00 годин доби, наступної за днем надходження страхової премії на поточний рахунок Страховика, але у будь-якому разі не раніше дня, що зазначений, як дата набуття чинності договору страхування, якщо інше не зазначено в договорі страхування.
- 8.3. Дія договору страхування закінчується о 24 годині доби, що визначена, як дата його закінчення, якщо інше не зазначено в договорі страхування.
- 8.4. Якщо це передбачено договором страхування, то при продовженні строку дії договору страхування, укладеного на строк не менше одного року, на наступний період Страхувальнику може бути наданий п'ятнадцятиденний пільговий строк для укладання договору страхування на наступний річний період з дати закінчення дії попереднього до-

говору страхування (далі – пільговий строк). Якщо страхова премія (перша або чергова частина платежу) за новим договором страхування сплачена до закінчення пільгового строку, то новий договір страхування вступає в дію з моменту закінчення строку дії попереднього договору страхування і Страховик несе відповідальність в повному обсязі. У випадку несплати страхової премії (першої або чергової частини платежу) за новим договором страхування до закінчення пільгового строку, новий договір страхування вважається неукладеним і Страховик не несе відповідальність за збитки завдані протягом пільгового строку.

8.5. Дія договору страхування розповсюджується на територію України, а також за її межі, якщо це передбачено договором страхування.

9. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 9.1. Для укладання договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти договір страхування. При укладенні договору страхування Страховик має право запросити у Страхувальника документи, необхідні для оцінки страхового ризику.
- 9.2. При укладанні договору страхування, за вимогою Страховика, може проводитись огляд засобу залізничного транспорту, що приймається на страхування.
- 9.3. При укладанні договору страхування оформляється довідка або опис засобу залізничного транспорту з визначенням вартості останнього, яка засвідчується підписом керівника і головного бухгалтера та печаткою для Страхувальника-юридичної особи, та підписом і печаткою (за наявності) для Страхувальника фізичної особи-підприємця. При необхідності складається письмова характеристика засобу залізничного транспорту. Після укладання договору страхування вказані документи становлять невід'ємну його частину.
- 9.4. Оформлення довідки або опису засобу залізничного транспорту, який належить Страхувальнику, і засіб залізничного транспорту, який знаходиться в його розпорядженні на договірних умовах, виконується окремо. У випадку, коли засіб залізничного транспорту, що передається на страхування не є власністю Страхувальника, останній надає Страховику документи, що підтверджують право володіння та/або користування зазначеним засобом залізничного транспорту.
- 9.5. При укладанні договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про всі відомі Страхувальнику обставини, що мають істотне значення для визначення ступеню страхового ризику і розміру можливих збитків, а також надалі інформувати Страховика про будь-яку зміну страхового ризику.
- 9.6. Відносини між Страховиком та Страхувальником оформлюються договором страхування або страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що ε формою договору страхування. Договір страхування та страхове свідоцтво (поліс, сертифікат) мають однакову юридичну силу.
- 9.7. В договорі страхування Страхувальником та Страховиком може бути передбачено, що окремі положення цих Правил страхування не включаються в договір страхування і не діють в конкретних умовах страхування.

10. ПОРЯДОК ЗМІНИ ТА ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ

- 10.1. Зміни та доповнення вносяться у договір страхування за згодою Страхувальника та Страховика шляхом укладання додаткових угод, підписаних сторонами, і які стають невід'ємною частиною договору страхування.
- 10.2. Якщо інше не передбачено договором страхування, зміна умов договору страхування здійснюється за згодою Страхувальника і Страховика на підставі заяви однієї із сторін, яка надається за 15 робочих днів до дня внесення цих змін. Рішення про зміну умов договору страхування приймається протягом 5 робочих днів з моменту одержання заяви іншою стороною по договору страхування і оформляється додатковою угодою до договору страхування.

- 10.3. Якщо Страховик чи Страхувальник не згодні з внесенням змін в договір страхування, в 5-денний строк вирішується питання про дію договору страхування на попередніх умовах чи про припинення його дії.
- 10.4. З моменту одержання заяви однією із сторін до моменту прийняття рішення договір страхування продовжує діяти на попередніх умовах.
- 10.5. Дія договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:
- закінчення строку дії договору страхування з 00 годин 00 хвилин дня, наступного за днем, що визначений як день закінчення;
- виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі з дня остаточного розрахунку;
- несплати Страхувальником страхової премії у встановлених договором страхування обсягах та строки. При цьому договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами договору страхування;
- ліквідації Страхувальника юридичної особи або смерті Страхувальника-фізичної особи, чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених Законом України "Про страхування";
  - ліквідації Страховика у порядку, встановленому чинним законодавством України;
- прийняття судового рішення про визнання договору страхування недійсним з дня, зазначеного у рішенні суду, яке набрало законної сили;
  - за письмовою вимогою Страхувальника або Страховика;
  - в інших випадках, передбачених чинним законодавством України.
- 10.6. Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, як за 30 календарних днів до дати припинення дії договору страхування, якщо інше ним не передбачено.
- 10.7. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.
- 10.8. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.
- 10.9. При достроковому припиненні договору страхування за вимогою Страховика, Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.
- 10.10. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору страхування, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.
  - 10.11. Норматив витрат Страховика на ведення страхової справи становить 40%.

11. НЕДІЙСНІСТЬ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 11.1. Договір страхування вважається недійсним:
- у випадку, коли договір страхування укладено після настання страхового випадку;
- у випадку, коли предметом договору страхування ϵ засіб залізничного транспорту, який підляга ϵ конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набуло законної сили;
  - в інших випадках, передбачених чинним законодавством України.

11.2. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку згідно з чинним законодавством України.

12. ПРАВА Й ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

- 12.1. Страховик має право:
- 12.1.1. перевіряти надану Страхувальником інформацію, а також виконання (дотримання) умов цих Правил і договору страхування;
- 12.1.2. вимагати внесення змін до умов договору страхування або сплати додаткової страхової премії відповідно до збільшення ступеню страхового ризику, якщо йому стало відомо або він був повідомлений Страхувальником про обставини, що призводять до збільшення ступеню страхового ризику;
- 12.1.3.для з'ясування обставин, причин, розміру і характеру збитку, заподіяного застрахованому засобу залізничного транспорту направляти запити у відповідні компетентні органи, що можуть володіти необхідною інформацією;
- 12.1.4. вимагати від Страхувальника інформацію, необхідну для встановлення факту страхового випадку, обставин та причин його виникнення;
- 12.1.5. проводити огляд і обстеження пошкодженого засобу залізничного транспорту;
- 12.1.6. відстрочити прийняття рішення про здійснення або відмову в здійсненні страхової виплати, письмово повідомивши про це Страхувальника у випадку:
- якщо у нього є сумніви в правомірності одержання Страхувальником страхового відшкодування поки ведеться розслідування страхового випадку Страховиком та не будуть надані необхідні докази, отримані відповіді на запити від компетентних органів, але не більше як на 6 (шість) місяців:
- якщо ведеться розслідування обставин, що призвели до страхового випадку, відповідними компетентними органами до отримання їх офіційних висновків, але не більше як на 6 (шість) місяців;
- якщо щодо Страхувальника або працівників Страхувальника за цим страховим випадком відкрите кримінальне провадження - до закінчення провадження у справі, але не більше шести місяців;
- якщо ведеться судове провадження по справі, що має пряме відношення до предмету договору страхування і причин настання страхового випадку до закінчення провадження по справі і прийняття судового рішення.
- 12.1.7. змінити умови або достроково припинити договір страхування відповідно до розділу 10 цих Правил та чинного законодавства України.
- 12.1.8. відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування згідно умовами цих Правил у випадку не виконання Страхувальником своїх зобов'язань за договором страхування та/або цих Правил;
- 12.1.9. скористатися правом регресної вимоги (позову) в межах виплаченого ним страхового відшкодування до особи, винної у настанні страхового випадку;
  - 12.1.10. інші права згідно з чинним законодавством України.
  - 12.2. Страховик зобов'язаний:
  - 12.2.1. ознайомити Страхувальника з умовами страхування та цими Правилами;
- 12.2.2. протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування Страхувальнику;
- 12.2.3. при настанні страхового випадку здійснити страхову виплату або виплату страхового відшкодування у передбачені цими Правилами або договором страхування строки. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати (страхового відшкодування) шляхом сплати страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами договору страхування;
  - 12.2.4. відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового

випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами договору страхування;

- 12.2.5. за письмовою заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик або збільшення вартості застрахованого майна переукласти з ним договір страхування;
- 12.2.6. письмово повідомити Страхувальника про прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування або про ухвалення рішення щодо зменшення його розміру з обґрунтуванням причин такої відмови або причин зменшення розміру страхового відшкодування;
- 12.2.7. не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених чинним законодавством України.
  - 12.3. Страхувальник має право:
- 12.3.1. на одержання страхового відшкодування при настанні страхового випадку в розмірі прямого збитку в межах страхової суми, на підставі страхового акту, складеного Страховиком;
- 12.3.2. під час дії договору страхування вносити зміни в умови договору страхування шляхом укладання додаткової угоди, яка з моменту її підписання сторонами стає невід'ємною частиною договору страхування;
- 12.3.3. укласти договір страхування на користь Вигодонабувача, який може зазнати збитків внаслідок володіння, користування і розпорядження засобом залізничного транспорту, при доведенні наявності у Вигодонабувача страхового інтересу;
- 12.3.4. змінювати за своїм розсудом Вигодонабувача в період дії договору страхування до моменту настання страхового випадку, письмово повідомивши про цей намір Страховика, якщо інше не передбачено договором страхування;
- 12.3.5. отримати дублікат договору страхування у випадку його втрати. Після видачі дубліката втрачений примірник договору страхування вважається недійсним;
- 12.3.6. змінити умови або достроково припинити договір страхування відповідно до розділу 10 цих Правил та чинного законодавства України;
- 12.3.7. оскаржити в судовому порядку рішення Страховика про відмову у виплаті страхового відшкодування;
  - 12.3.8. інші права згідно з чинним законодавством України.
  - 12.4. Страхувальник зобов'язаний:
  - 12.4.1. виконувати умови договору страхування та цих Правил у повному обсязі;
- 12.4.2. своєчасно сплачувати страхові платежі в розмірі та строки, визначені договором страхування;
- 12.4.3. при укладанні договору страхування надати Страховику достовірну та повну інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі письмово інформувати його про будь-яку зміну ступеню страхового ризику та положень договору страхування протягом 3 (трьох) календарних днів з дати такої зміни;
- 12.4.4. повідомити Страховика про інші діючі договори страхування щодо цього предмета договору страхування;
- 12.4.5. негайно, але, в будь-якому разі, не пізніше 2 (двох) робочих днів, повідомляти письмово Страховика про зміни в умовах експлуатації і використанні застрахованого засобу залізничного транспорту, що виникли в період дії договору страхування, та умовах повідомлених Страховикові при укладанні договору страхування, які впливають на збільшення ступеню страхового ризику, а саме:
  - передача засобу залізничного транспорту в оренду, лізинг, заставу, прокат;
- істотна зміна в характері використання і збереження застрахованого засобу залізничного транспорту;
  - зміна власника застрахованого засобу залізничного транспорту.
  - 12.4.6. вживати всіх необхідних та доцільних заходів щодо запобігання та зменшен-

ня збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

- 12.4.7. повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений умовами договору страхування та цих Правил;
- 12.4.8. негайно, але, в будь-якому разі, не пізніше 2 (двох) робочих днів письмово повідомити Страховика про те, що заподіяний збиток в повному обсязі або частково відшкодований третьою особою;
- 12.4.9. за вимогою Страховика передати йому пошкоджені деталі та вузли застрахованого засобу залізничного транспорту, замінені в процесі ремонту.
- 12.5. У разі смерті Страхувальника-фізичної особи, який уклав договір страхування засобу залізничного транспорту, права і обов'язки Страхувальника переходять до осіб, які одержали застрахований засіб залізничного транспорту у спадщину. Страховик або будьхто із спадкоємців має право ініціювати переукладання договору страхування. В інших випадках права і обов'язки Страхувальника можуть перейти до іншої фізичної особи чи юридичної особи лише за згодою Страховика, якщо інше не передбачено договором страхування.
- 12.6. У разі визнання судом Страхувальника-фізичної особи недієздатним, його права і обов'язки за договором страхування переходять до його опікуна. У разі визнання судом Страхувальника-фізичної особи обмежено дієздатним він здійснює свої права і обов'язки Страхувальника за договором страхування лише за згодою піклувальника.
- 12.7. Якщо Страхувальник юридична особа припиняється і встановлюються його правонаступники, права та обов'язки Страхувальника переходять до правонаступника.
- 12.8. Умовами договору страхування, за згодою сторін, можуть бути передбачені також інші права та обов'язки Страховика та Страхувальника, що не суперечать чинному законодавству України.

13. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКУ

- 13.1. При настанні події, що має ознаки страхового випадку, Страхувальник, його представник, зобов'язані вжити всіх можливих та доцільних заходів для рятування застрахованого засобу залізничного транспорту і осіб, що знаходилися в ньому, запобігання подальшого пошкодження застрахованого засобу залізничного транспорту та усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку, а також забезпечення права вимоги до винної сторони.
  - 13.2. При настанні страхового випадку Страхувальник зобов'язаний:
- негайно (протягом 24 годин) заявити про подію в державні органи, які уповноважені розслідувати дану подію, зокрема при залізничних подіях та інцидентах, що виникли під час руху засобу залізничного транспорту та призвели до загибелі або травмування людей, пошкодження технічних засобів, вантажу, засобів залізничного транспорту, дезорганізації руху поїздів у відповідні структурні підрозділи Державної адміністрації залізничного транспорту України, а також при пошкодженні застрахованого засобу залізничного транспорту у результаті протиправних дій третіх осіб, викраденні частин застрахованого засобу залізничного транспорту до відповідних органів міністерства внутрішніх справ, при пожежі у служби протипожежної охорони, в результаті стихійного лиха у Державну службу України з надзвичайних ситуацій, і забезпечити наявність документів, що підтверджують настання страхового випадку, його причин та розмір збитків;
- негайно та будь-яким доступним способом повідомити Страховика про подію, що має ознаки страхової, але в будь-якому разі не пізніше 2 (двох) робочих днів, починаючи з того моменту, коли Страхувальнику, його представнику стало відомо, або повинно було стати відомо, про таку подію, повідомити Страховика про настання такої події письмово (у вільній формі або за формою встановленою Страховиком) з докладним викладенням всіх відомих йому обставин;

- в разі необхідності ремонту застрахованого засобу залізничного транспорту після настання страхового випадку, Страхувальник повинен до ремонту сповістити про це Страховика та забезпечити його представника можливістю участі в огляді пошкоджень засобу залізничного транспорту. Вибір місця ремонту повинен бути обов'язково погоджений із Страховиком;
- вжити всіх заходів щодо можливості здійснення права вимоги до винної сторони та оформити всі необхідні для цього документи.
- 13.3. Для отримання страхового відшкодування, крім письмового повідомлення про подію, яка має ознаки страхової, надати Страховику заяву про виплату страхового відшкодування та наступні документи, що підтверджують настання страхового випадку, розмір збитку та є необхідними для виплати страхового відшкодування:
  - договір страхування та/або страхове свідоцтво (поліс, сертифікат);
- документ або акти огляду пошкоджень; висновки про причини транспортної події; довідки про пошкодження, збитки, забезпечення засобу залізничного транспорту необхідними запобіжними засобами; витяги із журналів диспетчерських розпоряджень, технічнорозпорядчих актів станцій, журналів огляду колії та інших технічних засобів у частині, що стосується причин транспортної події);
- протоколи, постанови, рішення, видані уповноваженими державними органами (посадовими особами), у яких зазначені обставини транспортної події та розмір збитку;
- документи державної установи метеорологічної (сейсмологічної) служби або Державної служби України з надзвичайних ситуацій, що підтверджують відомості про характер і час дії відповідного стихійного явища або іншого небезпечного явища природи, якщо застрахований засіб залізничного транспорту пошкоджений внаслідок таких явищ;
- опис пошкодженого засобу залізничного транспорту із зазначенням характеру пошкоджень та заходів, що були вжиті для їх локалізації;
  - калькуляцію збитків;
- інші документи, необхідні для встановлення обставин страхового випадку та розміру збитку, за вимогою Страховика.
- 13.4. Заява про виплату страхового відшкодування подається Страховику не пізніше 30 (тридцяти) календарних днів з дати настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування. Документи, які зазначені у пункті 13.3. цих Правил, подаються Страховику разом з заявою про виплату страхового відшкодування. Якщо документи, які зазначені у пункті 13.3. цих Правил, видаються відповідними компетентними органами, установами чи організаціями, то такі документи надаються Страховику після їх отримання від таких компетентних органів, установ чи організацій не пізніше 2 (двох) робочих днів з дня їх отримання Страхувальником (Вигодонабувачем). Несвоєчасне подання документів, що підтверджують настання страхового випадку, розмір збитків та є необхідними для виплати страхового відшкодування, може бути підставою для відмови у виплаті страхового відшкодування.
- 13.5. У відношенні до кожного страхового випадку по договору страхування за згодою сторін може бути передбачена заміна переліку всіх або частини документів, що підтверджують настання страхового випадку.

14. ПОРЯДОК, УМОВИ І РОЗМІР ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

- 14.1. Рішення про здійснення страхової виплати приймається Страховиком не пізніше 30 (тридцяти) календарних днів з моменту отримання Страховиком всіх необхідних документів зазначених у пункті 13.3. цих Правил, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, а також з урахуванням умов цих Правил.
- 14.2. Розмір страхового відшкодування визначається Страховиком, виходячи з суми заподіяного в результаті настання страхового випадку матеріального збитку, з урахуванням умов договору страхування, за вирахуванням франшизи, що передбачена умовами договору страхування.

- 14.2.1. Якщо страхова сума, встановлена для застрахованого засобу залізничного транспорту, складає певну частку від вартості засобу залізничного транспорту на момент укладання договору страхування (якщо інше не передбачено договором страхування), то сума страхового відшкодування розраховується в тій же частці від величини матеріального збитку, за вирахуванням франшизи.
- 14.5.2. За будь-яких обставин розмір страхового відшкодування не може перевищувати страхової суми, встановленої договором страхування стосовно застрахованого засобу залізничного транспорту.
- 14.3. Величина матеріального збитку у випадку пошкодження застрахованого засобу залізничного транспорту розраховується Страховиком на підставі висновку експертів, результатів розслідування події, наданих Страхувальником (акт, протокол огляду, наказ, заходи, інформаційна телеграма), даних огляду пошкодженого засобу залізничного транспорту та інших документів компетентних органів, що підтверджують факт настання страхової події і розмір заподіяного збитку. При визначенні розміру збитку враховуються тільки ті витрати, що викликані страховим випадком. При цьому заміна пошкоджених частин і деталей пошкодженого об'єкта приймається в розрахунок за умови, що вони шляхом ремонту не можуть бути приведені в стан, придатний для подальшого використання, чи витрати на такий ремонт перевищують витрати з їх заміни на нові.
  - 14.4. Матеріальний збиток розраховується:
- 14.4.1. При повній або конструктивній загибелі застрахованого об'єкту в розмірі його дійсної вартості на момент укладання договору страхування (якщо інше не передбачено договором страхування), за вирахуванням вартості вузлів, деталей та обладнання, придатних для подальшого використання або реалізації.
- 14.4.2. При пошкодженні конструкції засобів залізничного транспорту чи його обладнання в розмірі витрат на його відновлення згідно з кошторисом, який складено за участю експерта Страховика і погоджено з Страхувальником.
  - 14.5.3. У витратах на відновлення враховуються:
- витрати на придбання матеріалів, запасних частин для ремонту за цінами на дату страхового випадку за вирахуванням зносу матеріалів і запасних частин, які замінюються в процесі відновлення (ремонту);
- витрати на оплату ремонтних робіт за тарифами на дату настання страхового випадку. При цьому, витрати на відновлення не містять в собі витрати, пов'язані зі змінами та/або поліпшенням застрахованого об'єкту, витрати на поточний та/або профілактичний ремонт, а також інші витрати, здійснені незалежно від страхового випадку. При цьому заміна пошкоджених частин і деталей транспортного засобу приймається в розрахунок за умови, що вони шляхом ремонту не можуть бути приведені в стан, придатний для подальшого використання, чи витрати на такий ремонт перевищують витрати з їх заміни на нові. При заміні пошкоджених деталей чи устаткування на відповідні нові враховується експлуатаційний знос таких частин, деталей і устаткування, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.
- 14.6. Якщо інше не передбачено договором страхування, при розрахунку матеріального збитку не враховуються:
  - додаткові витрати, викликані терміновістю проведення робіт;
- витрати на заробітну плату і доставку машиністів, провідників та інших спеціалістів на період ремонтних робіт, крім витрат, які понесені виключно для необхідного перегону составу до місця аварійного ремонту, або при проведенні ходових випробувань составу після аварійного ремонту. Сума матеріального збитку, пов'язаного із витратами, передбаченими пунктом 4.5 цих Правил, визначається в розмірі таких витрат, фактично понесених Страхувальником та підтверджених відповідними документами, але не більше лімітів, встановлених договором страхування.
- 14.7. Загальна сума страхових виплат протягом строку договору за кожний пошкоджений та(або) знищений засіб залізничного транспорту не може перевищувати страхової

суми, встановленої для даного засобу залізничного транспорту. Якщо договором страхування передбачені окремі ліміти щодо відшкодування додаткових витрат, пов'язаних із настанням страхового випадку, то загальна сума страхового відшкодування не може перевищувати загальної страхової суми, яка визначена в договорі страхування з врахуванням таких додаткових витрат, згідно до умов цих Правил.

- 14.8. Кожна з сторін має право вимагати проведення додаткової незалежної експертизи. Така експертиза проводиться за рахунок сторони, що вимагала її проведення. У випадку, якщо за результатами експертизи буде встановлено, що відмова Страховика у виплаті відшкодування була необгрунтованою, Страховик бере на себе частку витрат з проведення експертизи, що відповідає співвідношенню суми, у виплаті якої було спочатку відмовлено, і суми відшкодування, виплаченої після проведення експертизи. Витрати на проведення експертизи по випадках, визнаних нестраховими, відшкодовує Страхувальник
- 14.9. Рішення про здійснення страхової виплати оформлюється Страховим актом, який складається Страховиком у формі, що визначається Страховиком.
- 14.10. Виплата страхового відшкодування здійснюється Страховиком не пізніше 10 (десяти) робочих днів з моменту підписання Страхового акту, що складається Страховиком.

15. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ ТА СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

- 15.1. Підставами для прийняття рішення Страховиком щодо відмови в здійсненні страхової виплати є:
- 15.1.1. навмисні дії Страхувальника, спрямовані на настання страхового випадку. Кваліфікація дій Страхувальника встановлюється відповідно до чинного законодавства України;
  - 15.1.2. вчинення Страхувальником злочину, що призвів до страхового випадку;
- 15.1.3. подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку, а також неповної інформації про обставини, що мають значення для оцінки страхового ризику. Під поданням свідомо неправдивих відомостей сторони розуміють:
- 1) подання відомостей та документів Страховику Страхувальником, які не відповідають дійсності;
- 2) неподання Страховику Страхувальником відомостей та документів, які мають бути надані відповідно до встановлених Страховиком вимог;
- 15.1.4. несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин та/або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків, а також у реалізації права регресу по відношенню до особи, винної у настанні страхового випадку;
- 15.1.5. незабезпечення Страхувальником після настання страхового випадку належного зберігання застрахованого ТЗ, що повністю або частково залишилось непошкодженим;
- 15.1.6. не усунення Страхувальником протягом узгодженого зі Страховиком строку обставин, які помітно підвищують ступінь ризику, про необхідність усунення яких Страховик сповіщав Страхувальника або не сплати додаткової премії за підвищення ступеню ризику;
- 15.1.7. отримання Страхувальником повного відшкодування майнових збитків від третьої особи;
  - 15.1.8. порушення Страхувальником умов договору страхування та/або цих Правил;
- 15.1.9. не подання Страхувальником (відповідно до умов договору страхування та/або цих Правил) документів, які необхідні Страховику для прийняття рішення щодо виплати страхового відшкодування;
  - 15.1.10. інші випадки, передбачені умовами договору страхування, що не суперечать

чинному законодавству України.

- 15.2. Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком у строк не більше 30 (тридцяти) календарних днів з моменту одержання Страховиком заяви на виплату страхового відшкодування та документів зазначених у пункті 13.3. цих Правил, з урахуванням умов цих Правил, та протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття такого рішення повідомляється Страхувальнику у письмовій формі з обгрунтуванням причин відмови, якщо інше не зазначено в договорі страхування.
- 15.3. Страхувальник або Вигодонабувач зобов'язаний повернути Страховику одержане страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо протягом передбачених чинним законодавством України строків позовної давності виявиться обставина, яка повністю або частково позбавляє Страхувальника або Вигодонабувача права на страхове відшкодування.

16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

16.1.Всі претензії, що виникають у сторін і пов'язані з виконанням ними своїх обов'язків, вирішуються згідно з чинним законодавством.

17.ОСОБЛИВІ УМОВИ

- 17.1. Усі заяви та повідомлення, передбачені умовами договору страхування та цими Правилами, повинні здійснюватися Страхувальником у письмовій формі, а заява про припинення дії договору страхування надсилається рекомендованим листом.
- 17.2. Зміни та доповнення в договір страхування можуть бути внесені тільки за згодою сторін по договору страхування шляхом укладання додаткової письмової угоди до договору страхування.
- 17.3. Договори страхування укладаються відповідно до цих Правил. За згодою сторін до договору страхування можуть бути внесені застереження, доповнення, зміни та особливі умови страхування, виходячи з конкретних умов страхування, що відповідають положенням цих Правил та не суперечать чинному законодавству України.
- 17.4. У випадку, якщо договір страхування конкретизує, уточнює або доповнює положення цих Правил, то пріоритетну силу мають положення договору страхування.
- 17.5.Договором страхування можуть бути передбачені умови, за якими сторони звільняються від відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків за договором страхування, зокрема, форс-мажорні обставини:
- 17.5.1. Під форс-мажорними обставинами розуміються обставини нездоланної сили, на які сторона не може впливати і за виникнення яких не несе відповідальності, такі як: стихійні явища, війна, бойові дії, суспільні безладдя, державний переворот, а також рішення і дії органів державної влади, якщо такі обставини можуть призвести до об'єктивної неможливості для сторін (сторони) виконати свої зобов'язання за договором страхування.
- 17.5.2. Сторона, для якої створилась неможливість виконання зобов'язань за цим договором, повинна не пізніше 10 робочих днів з моменту настання форс-мажорних обставин (якщо інше не передбачено договором страхування), сповістити іншу сторону про настання і припинення обставин, що перешкоджають виконанню зобов'язань за договором страхування. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про настання чи припинення форс-мажорних обставин позбавляє сторону права посилатися на них.
- 17.5.3. У випадку виникнення форс-мажорних обставин, строк дії та виконання зобов'язань відсувається відповідно до часу, протягом якого діяли такі обставини.
- 17.5.4. Якщо форс-мажорні обставини діють протягом 3 (трьох) послідовних місяців, кожна зі сторін буде мати право відмовитися від подальшого виконання зобов'язань за цим договором, без права відшкодування можливих збитків.
- 17.5.5. Свідоцтво, видане торгівельно-промисловою палатою України або іншими компетентними органами, є достатнім підтвердженням наявності і тривалості форсмажорних обставин або інших передбачених договором страхування умов, за якими сто-

рони звільняються від відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків за договором страхування.

- 17.6. Страхувальник зобов'язаний письмово інформувати Страховика про всі договори страхування, що укладені або що укладаються з іншими Страховиками щодо предмету договору страхування. При цьому він має вказати найменування інших Страховиків, страхові ризики і розміри страхових сум, номери договорів (полісів) і строки дії договорів страхування.
- 17.7. Якщо на момент настання страхового випадку стосовно застрахованого засобу залізничного транспорту діяли також інші договори страхування за аналогічними ризиками, відшкодування збитку розподіляється пропорційно співвідношенню страхових сум, на які засіб залізничного транспорту застрахований кожною страховою організацією. Страховик виплачує страхове відшкодування лише в тому розмірі, що припадає на його частку. Загальне страхове відшкодування, отримане Страхувальником від усіх Страховиків, не може перевищувати розміру понесеного збитку

1. Базові річні страхові тарифи на страхування засобів залізничного транспорту $T a \delta \pi u \mu s 1$

	Базовий річний страховий тариф, %						
Страхові ризики	вагони та напіввагони	платфо- рми	Цистерни, рефрижера- тори	електровози та електро- потяги	Тепловози та дизель- поїзди	паровози	
Транспортні події тех- ногенного характеру	0,5	0,5	0,55	0,6	0,9	1,1	
Транспортні події природного характеру	0,25	0,15	0,35	0,4	0,45	0,7	
Транспортні події, пов'язані з протиправними діями третіх осіб	0,35	0,1	0,4	0,4	0,2	0,3	
всі ризики разом	1,1	0,75	1,3	1,4	1,55	2,1	

2. Коригуючі коефіцієнти.

2.1. Коефіцієнт короткостроковості:

Таблиця 2

Строк страхування	Коефіцієнт	Строк страхування	Коефіцієнт
7 днів	0,1	6 місяців	0,7
15 днів	0,15	7 місяців	0,75
1 місяць	0,2	8 місяців	0,8
2 місяці	0,3	9 місяців	0,85
3 місяці	0,4	10 місяців	0,9
4 місяці	0,5	11 місяців	0,95
5 місяців	0,6	1 рік	1,0

2.2. Коефіцієнт строку експлуатації:

Таблиця 3

Строк експлуатації, років	Коефіцієнт		
До 5	1		
5-10	1,1		
10-15	1,15		
15-20	1,25		
20-25	1,35		
Більше 25	1,5		

- 2.3. В залежності від ступеня ризику до страхового тарифу може бути застосований коригуючий коефіцієнт, розмір якого становить від 0,01 до 5.
- 3. Норматив витрат на ведення справи 40 %.